

Asia: VN/2539/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi hyvän työterveyshuoltokäytännön toteuttamisen periaatteista sekä ammattihenkilöiden ja asiantuntijoiden koulutuksesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausumme näkemyksenämme seuraavaa:

Asetus työterveyshuoltokäytännön toteuttamisen periaatteista on hyvin laaja ja monipolvinen. Tärkeää on, että asetuksessa olisi konkreettisia linjauksia ja muutoksia, joilla ohjattaisiin muutoksiin nykyisen asetuksen haastavien kohtien osalta.

Pidämme hyvänä, että luonnoksessa erotellaan työnantajaa velvoittava työterveyshuoltotoiminta sekä sairaanhoito- ja muut työterveyshuoltopalvelut. Mielestämme on kirkastettava työterveyshuollon ydintoimintaa; mitä varten työterveyshuolto on olemassa ja miten tehdään vaikuttavaa työterveyshuoltotoimintaa. Painotus on nyt liiaksi sairaanhoidollisessa toiminnassa, ei ennaltaehkäisevässä toiminnassa.

Pitäisimme hyvänä paluuta suuriasiakkaiden osalta entisajan ”työpaikkalääkärimalliin”, jossa lääkäri tuntee asiakkaansa eikä hoitovastuu jakaudu liian monelle taholle. Myös yhteistyötä työterveyshuollon ja erikoissairanhoidon osalta tulee kehittää. Tällä hetkellä hyvin usein työntekijä jää odottamaan prosesseihin eikä häntä myöskään järjestelmän kautta kannusteta riittävässä määrin esimerkiksi korvaavaan työhön, vaan kokonaan sairauspoissaololle jäänti on taloudellisesti usein houkuttelevin ja kannattavin vaihtoehto.

Työelämän muutosvauhti on kova ja nopea. Tässä tilanteessa on äärimmäisen tärkeä huolehtia henkilöstön osaamisesta ja työkyvystä, erityisesti psykososiaalisen kuormituksen hallinta on

keskeinen tehtävä työterveyshuollon osalta nykypäivän työelämässä. Pidämme hyvänä 4§:n muutosta, jossa painotetaan kuormituksen selvittämistä työympäristön näkökulmasta. Ergonomiaohjauksen toimintamallit ovat työterveyshuolloille tuttuja, mutta työpaikat tarvitsevat nykyistä käytännöllisempiä ohjeita työterveyshuolloilta psykososiaalisen kuormituksen hallintaan.

On tärkeää, että työterveyshuolto tuntee työpaikan tilanteen, osaa antaa tukea tilanteeseen varhaisessa vaiheessa, kuule työnantajaa työnantajan realistista mahdollisuuksista työjärjestelyjen osalta ja kannustaa työntekijöitä varhaisessa vaiheessa erilaisiin työjärjestelyihin. On tärkeää myös huomata, että työntekijällä on oma vastuu osaamisen ja työkyvyn ylläpidosta. Nykytilanteessa työkykyä tukevat toimenpiteet käynnistyvät liian myöhään, työntekijöillä itsellään ei ole useinkaan aktiivista halua panostaa omaan työkykyyn, vaan odotetaan, että työnantaja järjestee työtehtäviä. Suurillakin työnantajilla on usein hyvin rajalliset työjärjestelymahdollisuudet johtuen mm. pätevyysvaatimuksista, mitoituksista ja siitä, että työvoimatarve on juuri niissä tehtävissä, mistä henkilöstö toivoo työjärjestelyjä.

Näkemyksenämme on, että osaamisen jatkuva ylläpito on erittäin tärkeä työkykyä tukeva toimenpide. Uudelleen koulutukseen hakeutuminen tulisi ottaa puheeksi jo varhaisessa vaiheessa eikä mieltä vain lyhytaikaisia ratkaisuja esimerkiksi työjärjestelyjen muodossa. Tärkeää on, että työterveyshuolto toimisi nykyistä varhaisemmassa vaiheessa kannustaen työkykyä tukeviin ratkaisuihin.

Nurvo Tiina

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue - Henkilöstöjohtaja Kimmo Sarekoski ja
HR-kumppanuuksipalvelujen johtaja Ulla Palmroos, 9.4.2026